

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1613

Vragen van het lid **Van der Plas** (BBB) aan de Ministers van Justitie en Veiligheid en van Infrastructuur en Waterstaat over *het niet handhaven van het vuurwerkverbod* (ingezonden 3 januari 2022).

Antwoord van Minister **Yeşilgöz-Zegerius** (Justitie en Veiligheid), mede namens de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat (ontvangen 8 februari 2022). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 1459.

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Boa's gaan vuurwerkverbod niet actief handhaven wegens gebrek aan personeel»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Heeft u voorafgaand aan het besluit tot een vuurwerkverbod overleg gehad met handhavende instanties? Zo ja, welke signalen heeft u toen gekregen dat het verbod wegens capaciteitsgebrek mogelijk niet te handhaven zou zijn? En van wie kwamen deze signalen?

Antwoord 2

Voorafgaand aan het besluit tot een tijdelijk vuurwerkverbod heeft het Veiligheidsberaad gevraagd of er weer een tijdelijk vuurwerkverbod zou komen vanwege de overbelasting van de zorg. Op 18 november 2021 heeft het Veiligheidsberaad samen met de VNG een brief gestuurd naar de Minister van JenV om ook voor de afgelopen jaarwisseling een verbod op vuurwerk in te stellen vanwege de druk op de zorg. Met de politie is overlegd over de handhavingsconsequenties van een jaarwisseling met en zonder een tijdelijk vuurwerkverbod. Uit deze overleggen kwam naar voren dat handhaving van het verbod – onder andere door de enorme druk op de handhavende diensten vanwege de Covid-19-pandemie – minder eenvoudig zou zijn dan onder normale omstandigheden. Om die reden hebben OM en politie ervoor gekozen om in geval van schaarste aan capaciteit voorrang te geven aan het

¹ <https://www.nu.nl/jaarwisseling/6175879/boas-gaan-vuurwerkverbod-niet-actief-handhaven-wegens-gebrek-aan-personeel.html>.

beschermen van hulpdiensten en burgers boven het handhaven van het vuurwerkverbod of de coronamaatregelen.

Vraag 3

Waren bij u al voor de jaarwisseling berichten bekend van gemeenten waar de lokale driehoek aangegeven heeft niet actief te zullen handhaven, enkel bij gewelddadige situaties of zware incidenten?

Antwoord 3

Onze overtuiging is dat de lokale driehoeken de door de politie gehanteerde prioritering steunden om voorrang te geven aan de inzet voor de veiligheid van burgers en hulpverleners boven handhaving van het vuurwerkverbod en de coronamaatregelen. De handhaving van de coronamaatregelen en het tijdelijk vuurwerkverbod moest door grenzen aan de beschikbare capaciteit veelal beperkt blijven tot handhaven van calamiteiten bij en escalaties van overtredingen van het vuurwerkverbod of de coronamaatregelen.

Vraag 4

Heeft u contact gehad met de burgemeesters van alle gemeenten voorafgaand aan het besluit tot een vuurwerkverbod? Indien ja: welke geluiden omtrent de haalbaarheid van handhaving heeft u in dat overleg ontvangen? Zo nee: waarom niet?

Antwoord 4

Op 18 november jl. heeft het Veiligheidsberaad samen met de VNG een brief gestuurd naar de Minister van JenV om ook voor de afgelopen jaarwisseling een verbod op vuurwerk in te stellen vanwege de druk op de zorg. In die brief hebben het Veiligheidsberaad en de VNG geen zorgen geuit over de handhaafbaarheid van het verbod. Zie verder het antwoord op vraag 2.

Vraag 5

Wat heeft u met deze signalen gedaan?

Antwoord 5

Deze signalen zijn betrokken bij het besluit om te komen tot een tijdelijk vuurwerkverbod.

Vraag 6

Zijn deze signalen op enig moment een overweging geweest om het vuurwerkverbod in te trekken? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

De ontvangen signalen gaven geen aanleiding om het intrekken van het tijdelijke vuurwerkverbod te overwegen.

Vraag 7

Kunt u aangeven in welke mate het vuurwerkverbod er voor gezorgd heeft dat burgers in met name België, en zelfs in Polen, veelal zwaarder vuurwerk dan het in Nederland oorspronkelijk toegestane siervuurwerk hebben gekocht?

Antwoord 7

Er is geen excuus voor Nederlanders om vuurwerk, dat op dat moment illegaal in ons land was, in het buitenland te kopen, hoe teleurstellend een tijdelijk verbod ook geweest kan zijn. Het vervoeren en afsteken van consumentenvuurwerk was deze jaarwisseling immers verboden vanwege corona met als doel om de zorg te ontlasten. Er zijn geen cijfers bekend over de totale hoeveelheid vuurwerk dat in het buitenland is gekocht. Evenmin is bekend welk aandeel van het vuurwerk gekocht in het buitenland als zwaar en/of illegaal in ons land is aangemerkt. In antwoord op Kamervragen van het lid Van der Plas (Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 1440) heb ik aangegeven dat een deel van het vuurwerk dat in het buitenland wordt gekocht in ons land verboden is, ook zonder het recente tijdelijke vuurwerkverbod. Nederland hanteert voor consumentenvuurwerk extra beperkingen ten opzichte van het Europese beleid. Vuurwerkaankopen in het buitenland

voldoen daarom niet altijd aan de Nederlandse regels. Het is bekend dat jaarlijks Nederlanders het vuurwerkbesluit proberen te omzeilen door online of in het buitenland zwaarder vuurwerk te kopen dan in Nederland is toegestaan. Het Openbaar Ministerie houdt cijfers bij van het aantal kilogram inbeslaggenomen vuurwerk. In heel 2021 is 205.904 kilogram in beslag genomen. In heel 2020 was dat 122.815 kg en in 2019 61.429 kg.

Vraag 8

Weegt het positieve effect van het vuurwerkverbod (minder slachtoffers op de spoedeisende hulp (SEH)) op tegen de negatieve gevolgen ervan qua overlast, illegale handel, vuurwerkslachtoffers en verschuiving naar alternatieve vormen van knalwerk? Zo ja, kunt u dit onderbouwen?

Antwoord 8

Ja, zoals in de brief van 7 januari 2022 over het landelijk beeld van de jaarwisseling 21/22 (Kamerstuk 28 684, nr. 690) en de antwoorden op de Kamervragen van het lid Van der Plas (BBB) is aangegeven was het tijdelijk vuurwerkverbod ingesteld om de zorg te ontzien. Dat verbod heeft effect gehad, zij het minder dan tijdens de jaarwisseling 2020–2021 toen er vanwege Covid-19 pandemie ook een tijdelijk vuurwerkverbod gold. Vergeleken met de meest recente jaarwisseling zonder tijdelijk vuurwerkverbod, namelijk de jaarwisseling van 2019–2020, zijn de letselcijfers met 40% gedaald. Uit de rapportage van de politie² blijkt dat er, zowel in vergelijking met de vorige jaarwisseling als in vergelijking met het gemiddelde van de afgelopen vier jaarwisselingen, minder incidenten waren waarop inzet door de politie is gepleegd. De politie hanteerde in geval van schaarste de eerder genoemde prioritering van de veiligheid van burgers en hulpverleners boven het handhaven van de coronamaatregelen en het vuurwerkverbod. Opvallend in de politiecijfers is de toename van het aantal (zware) mishandelingen en bedreigingen ten opzichte van vorig jaar, zij het dat het aantal vrijwel identiek is aan het gemiddelde over de afgelopen 4 jaarwisselingen. Er waren meer overlastmeldingen in de wijk dan het gemiddelde de afgelopen vier jaar maar minder dan vorig jaar.

Vraag 9

Snapt u dat het vertrouwen in de overheid en het draagvlak in de samenleving verder onder druk komen door te staan door het op het laatste moment instellen van een vuurwerkverbod dat vervolgens niet gehandhaafd wordt? En welke invloed heeft dat volgens u op het vertrouwen in de rechtsstaat en de overheid in het algemeen?

Antwoord 9

Ik begrijp heel goed dat het voor veel mensen erg teleurstellend is dat er een vuurwerkverbod is ingesteld. Het doel van het instellen van het tijdelijke vuurwerkverbod was het ontlasten van de zorg. De grilligheid van de Covid-19-pandemie maakt dat het niet verantwoord is lang voor de jaarwisseling een beslissing te nemen over een tijdelijk vuurwerkverbod. Wij staan achter de prioritering van OM en politie om in geval van schaarse handhavingscapaciteit voorrang te geven aan het beschermen van mensen. Uit de cijfers van de politie over het landelijk beeld van de jaarwisseling³ blijkt dat ook is gehandhaafd op vuurwerk. Uit de cijfers van in beslag genomen vuurwerk⁴ blijkt dat tot en met de laatste week van het jaar vuurwerk in beslag is genomen.

Vraag 10

Wilt u zo snel mogelijk de complete afzonderlijke cijfers van ziekenhuisopnames, IC-opnames, en patiënten op de spoedeisende hulp van 31-12-2021 en 01-01-2022 aan de Tweede Kamer toesturen met de redenen van opname en/of behandeling in procenten weergegeven? Graag uitgesplitst in vuurwerk dat normaal gesproken in Nederland zou zijn toegestaan en al eerder als

² Bijlage bij de Kamerbrief Landelijk beeld jaarwisseling 2021–2022 van 7 januari 2022.

³ Als bijlage bij de brief Landelijk beeld jaarwisseling 2021–2022. Recente Kamerstukken I Tweede Kamer der Staten-Generaal.

⁴ Vuurwerkbarometer 2021 | Jaarwisseling/ Vuurwerk | Openbaar Ministerie.

illegaal verklaard vuurwerk. En ook graag – voor zover bekend – de aard van de verwondingen, per vuurwerktype.

Antwoord 10

De genoemde cijfers vindt u in het rapport Ongevallen met vuurwerk, jaarwisseling 2021–2022 dat op 7 januari naar Uw Kamer is verzonden⁵. Gegevens over IC-opnamen zijn niet beschikbaar. De rapportage met een aanvullende analyse van de letselcijfers van afgelopen jaarwisseling zal in het tweede kwartaal van 2022 naar uw Kamer verzonden worden.

Vraag 11

Kunt u aangeven of u en de Veiligheidsregio's het vuurwerkverbod in Nederland een succes vonden of niet en kunt u dit onderbouwen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 11

Doel van het tijdelijke vuurwerkverbod was het ontlasten van de zorg vanwege de Covid-19-pandemie. Het tijdelijke vuurwerkverbod heeft ook dit jaar weer gezorgd voor substantieel minder druk op de zorg door vuurwerk-slachtoffers. Het verbod is doeltreffend geweest. Vergeleken met de jaarwisseling van 2020–2021 – toen er eveneens sprake was van een tijdelijk vuurwerkverbod – zijn er echter wel meer vuurwerkslachtoffers gevallen, echter nog steeds 40% minder dan in de laatste jaarwisseling voor corona.

Vraag 12

Kunt u deze vragen één voor één beantwoorden en binnen twee weken aan ons doen toekomen?

Antwoord 12

De vragen zijn zo snel mogelijk beantwoord.

⁵ Als bijlage bij de brief Landelijk beeld jaarwisseling 2021–2022. Recente Kamerstukken I Tweede Kamer der Staten-Generaal.